

HIVZIJA HASANDEDIĆ

DVA KRONOGRAMA O SMRTI MOSTARSKOG LEGATORA ČEJVAN-KETHODE

U prošloj svesci ovog časopisa (Prilozi V, 1955) objavljen je rad Zadužbine Čejvana kethode u Hercegovini u kome smo na temelju dviju sačuvanih originalnih zakladnica ukratko obradili djelovanje ovog zakladatelja u Mostaru XVI vijeka. Tom prilikom smo nešto rekli i o životu Čejvanbegovu istaknuvši da je njegov život potpuno taman i da nam čak nije poznato ni gdje je i kada je rođen i umro. Na temelju jasnog teksta zakladnice moglo se jedino utvrditi da je zauzimao visok državni položaj i bio jedan od upravljača Hercegovine. Iznijeli smo također i predaju po kojoj je Čejvan kethoda bio oprošten rob hercegovačkog sandžakbega Sinan-paše Borovinića, ali je ona bez ikakvog stvarnog osnova.

Arhiv grada Mostara, iznalazeći i otkupljujući orijentalne rukopise i dokumente na svome području, uspio je prikupiti lijep broj rukopisa, koji izreda predstavljaju vrijedne unikate. Većina ih je pisana u našim krajevima, a među njima se nalazi i nekoliko autografa domaćih pisaca. Pored bibliografskih podataka izvjesni manuskripti sadrže i razne istorijske podatke ili originalne radove naših ljudi iz vremena turske uprave, pa predstavljaju neosporno dragocjen materijal.

Među rukopisima koje je Arhiv otkupio početkom 1955 godine od nasljednika umrlog Ahmed ef. Džabića iz Mostara nalazi se jedna međžmua sa interesantnim i vrijednim sadržajem.¹ Ona sadrži 214 djelomično paginiranih i sitno ispisanih lista. Nije kompletna, jer se jasno može primijetiti da joj na nekoliko mjesta nedostaje listova. Ne može se također tačno utvrditi kada je sastavljena ni ko ju je sastavio, jer to u tekstu nije nigdje naznačeno.²

¹ Međžmua je upisana u knjizi inventara pod rednim brojem R-74. Rukopis je na rubovima malo oštećen, tako da se izvjesne riječi na margini nekih listova ne mogu potpuno pročitati.

² U međžmui susrećemo razne rukopise (lijepje i slabe — početničke) na temelju čega se dađe zaključiti da ju nije pisalo isto lice nego nekoliko njih i u razna vremena. Na 84 listu pribilježeno je više stihova mostarskog pjesnika Međžazije, a na kraju istog lista i istim rukopisom stoji napisana bilješka iz koje saznajemo da je ove stihove prepisao Jusuf sin Ahmedov, učenik iz Mostara, 1049 (1628) godine. Ova godina ne označava godinu pisanja međžmue, jer u njoj nailazimo na još mlađe datume. Kako je nađena kod mostarske porodice Džabića, može se zaključiti da su je pisali članovi ove porodice. Ovom prilikom ističemo da Arhiv grada Mostara posjeduje nekoliko rukopisa pisanih rukom članova porodice Džabića.

Prije nego predemo na temu u naslovu potrebno je da se osvrnemo na sastav međžmuae i da ukratko iznesemo šta ona sadrži. Ovo će, mislim, zanimati sve one koji se bave proučavanjem naše prošlosti, a posebno one koji iznalaze književna djela pisana za vrijeme turske uprave u našim krajevima i ispituju biografije njihovih autora.

Međžmua ima dosta raznolik sadržaj. Materijal je upisivan bez reda i unošen je onako kako je na red dolazio. Tu se nalazi više fragmenata iz raznih djela komentara Kurana i islamske tradicije, zatim iz djela islamskog prava, dogmatike, apologetike, filozofije, astronomije, matematike, biologije i medicine. Ona dalje sadrži više raznih fetvi (decizija) tadanjih pravnika. Tu se nalaze fetve mostarskih muftija Ahmeda³ i Hasana,⁴ sarajevskih muftija Sinana, Fadullaha i Ibrahimia,⁵ sarajevskog kadije Hadži Sinana i skopskog muftije Mehmeda.

Najvrijedniji dio međžmuae čine svakako ona mjesta gdje se nalaze stihovi naših i klasičnih turskih pjesnika. Većim brojem stihova zastupljen je mostarski pjesnik Dervišpaša Bajezidagić,⁶ a pored njega tu se nalaze još i stihovi sljedećih pjesnika iz Mostara: Hadži Derviš ef. Mostarca,⁷ Zijai Čelebi Mostarca,⁸ Mevlevi Sulejman ef. Mostarca,⁹ Hukmi Mostarca,¹⁰ Muminri Mostarca,¹¹ Medžazi¹² i Ubejdi.¹³ Osim navedenih stihovima su još zastupljeni slijedeći pjesnici: Abdi ef. Beo-

³ Zijaudin Ahmed, sin Mustafin, rođen je u Mostaru gdje je kasnije bio muderis i muftija. Pripadao je derviškom redu Halvetija. Iz njegovog života zna se samo to da je preko 40 godina bio muftija u Mostaru. Umro je oko 1090 (1679) godine. Napisao je više djela iz raznih islamskih disciplina, od kojih su mu najznačajnija: »Fetava Ahmedi« i »Durretul fetava« (M. Handžić: Rad bosansko hercegovačkih muslimana na književnom polju, Sarajevo 1934, str. 10).

⁴ Bio je muftija u Mostaru od prije 1670 do 1692 godine (H. Kreševljaković: Esnaf i obrti u Bosni i Hercegovini, II, Mostar, Zagreb 1950, str. 128).

⁵ S. Kemura (Sarajevske muftije od 926 »1519) do 1334 (1916) godine, Sarajevo 1916), obradio je kronološkim redom 35 biografija sarajevskih muftija. Među ovima ne nalazimo Sinana ni Fadullaha, dok susrećemo dvojicu Ibrahimia i to: Bistrigi šejh Ibrahim ef, umro 1075 (1664) i Altı Parmak Ibrahim ef. umro 1082 (1671) godine, str. 8, 9 i 10.

⁶ Dervišpaša Bajezidagić Mostarac istakao se ne samo kao državnik i zakladatelj, nego je on još bio i vistan pjesnik koji je pjevao na turskom i perzijskom jeziku. Ostavio je dva kompletna divana: jedan na turskom, a drugi na perzijskom jeziku. U mostarskoj mahali Podhumu podigao je 1592 godine džamiju s kamenom munarom i uz nju mekteb, medresu i knjižnicu. Poginuo je 1603 godine na Margaretinu otoku pod Budimom (S Bašagić, Znameniti Hrvati Bašnjaci i Hercegovci u turskoj carevini, Zagreb 1935, str. 17).

⁷ Ovo je po svoj prilici Hadži Derviš ef. Zagrić koji je rođen u Mostaru gdje je podigao i jednu tekiju. Živio je polovinom XVII stoljeća. Pjevao je na turskom jeziku (S. Bašagić, n. d. str. 17).

⁸ Zijai je pjesničko ime Hasan ef. Mostarca. Ostavio je kompletan divan pjesama. Umro je 972 (1564) godine (Bašagić, n. d. str. 75).

⁹ O Mevlevi Sulejman ef. Mostarcu ne znamo ništa jer mu nismo našli spomena u izvorima.

¹⁰ Pjesnik Hukmi Nišandži je rodom iz Mostara. Pjevao je na turskom jeziku i od njega nam se sačuvalo više gazela. Umro je iza 1030 (1612) godine. (Handžić, n. d. str. 108).

¹¹ Iz jednog kronograma (list 98), koji je Muminrija spjevao povodom smrti svoga brata Ibrahimia 1009 (1600), saznajemo da je živio koncem XVI i u prvoj polovini XVII stoljeća kada je sigurno i umro. Ni ovom pjesniku ne nalazimo spomena u djelima Bašagića i M. Handžića.

¹² Pjesnik Medžazi (metaforski) je rodom iz Mostara. Umro je 1019 (1610) godine (Bašagić, n. d. str. 41).

¹³ Ubejdi je sin naprijed spomenutog mostarskog pjesnika Zijai Mostarca. Ima sačuvanih pjesama po raznim međžmuama. Umro je između 1602 i 1612 godine (Bašagić n. d. str. 75).

građanin (عبدی اندی بلرادی), Miri (میری),¹⁴ Fuzuli (فضولی),¹⁵ Ahdi (عهدی),¹⁶ Rizai (رضائی),¹⁷ Misali (مئالی),¹⁸ Nuri (نوری),¹⁹ Šerifi (شریفی),²⁰ Šujuhi (شیوخی),²¹ Guremi (غرمی),²² Hajreti (حجرتی),²³ Kabuli (قبولی),²⁴ Semai (سمائی) i klasični turski pjesnik Kemalpaša.

Među ovim stihovima susrećemo se na više mjesta sa raznim kronogramima, koji nam pružaju podatke o rođenju ili smrti pojedinih zaslužnih ljudi iz vremena turske uprave ili nam kazuju kad su podignuti neki značajniji objekti ili se dogodio kakav važniji događaj. Pošto su svi ovi podaci od interesa za našu historijsku nauku, mi ćemo one koji se odnose na naše ljude i krajeve kronološki iznijeti:

a) kronogram o gradnji starog mosta u Mostaru, koji je podignut 974 (1566) godine. Datum gradnje je sadržan u rečenici: ²⁵الا کچدوی کوهردن بز و کچرز شام

b) dva kronograma o smrti hercegovačkog zakladatelja Čejvana kethode, koji je umro u Mostaru 977 (1569/70). Datum smrti je sadržan u rečenici: اجل چلدی
الندن دفترین وای²⁷

c) kronogram o gradnji čuprije na Bentbaši u Sarajevu, koju je 994 (1586) godine podigao neki Alija Hafizović (علی حافظ زاده). Datum gradnje je sadržan u rečenici: قدرت عمری²⁸

d) kronogram o gradnji karavana saraja u Mostaru koji je 1017 (1598) godine podigao mostarski zakladatelj Koski Mehmed paša. Datum gradnje je sadržan u rečenici: مترل ضیف²⁹

¹⁴ Mehmedbeg Miri, zaim, rodom je iz Sarajeva. Umro je 1084 (1673) godine (M. Handžić, n. d. str. 110).

¹⁵ Mehmed bin Sulejman Bagdadi, zvan »Fuzuli«, umro 1562, (vidi Brusali Mehmed Tahir, Osmanli müellifleri, II, 360; J. Hammer, Geschichte der osmanischen Dichtkunst, Pest 1837, II, 293).

¹⁶ J. Hammer u spomenutom djelu koje obuhvata period od 1300 do 1687 (I, 273, II, 475) navodi trojicu turskih pjesnika pod pseudonimom »Ahdi«.

¹⁷ J. Hammer (isto, II, 419, 420, 421, III, 11, 206) spominje šestoricu pjesnika sa pseudonimom »Rizai«.

¹⁸ Dok Brusali Mehmed Tahir (isto, II, 416) spominje pod ovim pseudonimom samo pjesnika Hasan Čelebi Edrenevi, dotle Hammer (isto, III, 127, III, 393) spominje istog i Muhamed Čelebi iz Nikde umro 1647.

¹⁹ J. Hammer (isto, I, 313, II, 548, 549, III, 348, 400, 560) navodi šestoricu pjesnika pod pseudonimom »Nuri«.

²⁰ J. Hammer (isto, III, 212, 314) navodi dvojicu pod ovim pseudonimom.

²¹ Pod ovim pseudonimom nismo pronašli nijednog turskog pjesnika ni kod Hammera ni Brusali Mehmed Tahira. Moglo bi biti da je to neki domaći pjesnik za koga nije znao ni Bašagić ni M. Handžić.

²² Muhamed Gurami iz Karaferia u Rumeliji (Hammer, isto, II, 478).

²³ Hajreti iz Jeniže Vardara, umro 1534 (Hammer, isto, II, 212) i Hajreti Muhamed ef. iz Bruse, umro 1629 (Hammer, isto, III, 208).

²⁴ Kabuli iz Seresa (Hammer, isto, II, 506).

²⁵ Ni za ovog pjesnika nismo našli spomena ni u jednom od spomenutih izvora.

²⁶ Ovaj kronostih nalazimo u putopisu Evlije Čelebije (S. Kemura, Iz Sejahatname Evlije Čelebije, GZM, Sarajevo 1908, str. 329).

²⁷ Napisano چلدی a treba چلدی. Radi stiha i u ovakvim slučajevima elif se može ispustiti. Ovaj kronogram kao i sljedeća dva pod c) i e) nisu dosad bili poznati niti su ikdje objavljivani.

²⁸ Ne zna se tačno na koji se most u Sarajevu odnosi ovaj kronostih.

²⁹ Ing. arch. Džemal Čelić i Muhamed Mujić: Jedna novootvorena građevina starijeg doba u Mostaru, Naše Starine, sv. III, 1955, str. 261—264.

e) kronogram o gradnji džamije u Mostaru, koju je 1023 (1614) godine podigao neki Šejh efendija. Datum gradnje je sadržan u rečenici: ³⁰ بناء شيخ اوله آباد

Nas ovaj puta zanimaju samo dva kronograma o smrti mostarskog skladataelja Čejvana kethode, čiju smo obradu postavili u naslovu ovog rada. Time pružamo jedan siguran biografski podatak ovog upravljača Hercegovine iz druge polovine XVI vijeka i donekle nadopunjujemo spomenuti naš rad objavljen u svesci V ovoga časopisa.

Prvi kronogram se nalazi na početku druge stranice 38-og lista, a drugi, na margini prve stranice 100-tog lista. Oba kronograma su lijepo i dosta čitljivo pisana, pa se bez muke mogu dešifrovati i prevesti. Nije poznat njihov autor, ali svakako on je morao biti savremenik Čejvanbegov.

Važnost navedenih kronograma je poglavito u tome, što nam oni kazuju godinu smrti ovog zakladatelja Hercegovine. Pored toga kronogrami nam pružaju još nešto podataka iz privatnog života Čejvanbegova o kome se do danas nije skoro ništa znalo. U naslovu drugog kronograma Čejvanbeg je oslovljen sa titulom *كاتب الولاية* (sekretar vilajeta). U prvom stihu prvog i drugog kronograma on je oslovljen još sa zvanjem *امین المملکة* (povjerenik zemlje) a to će, po svoj prilici, biti sinonim zvanja kethoda (čehaja).

Iz ovih podataka može se zaključiti da je Čejvan kethoda, kako mu i samo ime kaže, bio čehaja hercegovačkog sandžaka i kao takav najviši dostojanstvenik na njegovom dvoru. On je prema tome bio glavni pomoćnik i savjetnik sandžakbegov, a u slučaju odsutnosti i zamjenik u svima dužnostima. To bi posve odgovaralo i nazivu *امین المملکة*. Međutim naziv *كاتب الولاية* upućuje na to da bi Čejvanbeg na dvoru sandžakbega mogao imati i službu sekretara. Sekretar sandžakbegova dvora i najviši administrativni službenik njegove kancelarije poslije čehaje zvao se reis efendija. Prema ovim nazivima moglo bi se zaključiti da je on kao čehaja vršio ujedno i dužnost reis efendije.

U prvom kronogramu uz njegovo ime stoji kao atribut riječ »Mostari« na temelju čega se može kao sigurno zaključiti da je bio porijeklom iz Mostara. Do polovine XVI stoljeća on je izgradio svoje vjerske zadužbine u Mostaru i čitav niz raznih privrednih objekata. U isto vrijeme nalazio se i na državnom položaju, pa je tada bio sigurno u svojim muževnim godinama. Na temelju iznesenih činjenica može se utvrditi da je Čejvan kethoda rođen u Mostaru i to koncem XV ili početkom XVI stoljeća.

Na temelju podataka koje nam pruža kronogram može se još utvrditi da je Čejvan kethoda umro prirodnom smrću, jer da je on svoj život negdje u boju dokončao, to bi u kronogramu bilo sigurno naglašeno. Može se još s dosta vjerovatnosti dokazivati da je on zadnje dane svoga života proveo u Mostaru gdje je i umro, i vjerovatno negdje kraj svoje džamije pokopan.³¹ Na ovu nas pomisao navodi

³⁰ Pošto u kronostihu nije navedeno ime vakifovo, to se ne može tačno utvrditi da li se on odnosi na jednu od 36 nama poznatih mostarskih džamija ili na neku drugu, koja je već davno srušena.

³¹ Uz Čejvanbegovu džamiju postojao je sve do 1951 godine mali harem (danas park) u kome se je nalazilo usprav nekoliko nišana sa natpisima. Kako nišani nisu bili zaštićeni nije

činjenica što je on u Mostaru podigao najviše ustanova i što je u zakladnici izričito odredio da se ubuduće iz sredstava njegovog vakufa podižu razni spomenici isključivo u Mostaru ili u njegovoj najbližoj okolini.

Oba kronograma se tekstualno i sadržajno gotovo u cijelosti podudaraju, pa se na temelju toga može zaključiti da im je autor isto lice. Drugi kronogram je malo opširniji od prvog što se može vidjeti iz teksta koji niže izvorno i u prevodu donosimo. Osim toga kod drugog kronograma je godina smrti i cifarski izražena što nam omogućuje da se pri preračunavanju kontrolišemo i da tačno utvrdimo kad je Čejvan kethoda umro.

Tekst prvog kronograma glasi:

موستاری مرحوم کیوان وفاتی تاریخدر

امین مملکت مرحوم کیوان	جنان بیچنده ³² کتدی طوطمنه جای
دیدی چرون عمری آخر اولیش	دوزلدی دفتر عمر مدد های
دیدی هاتف انک موتنه تاریخ	اجل چالیدی التدن دفترین وای ³³

što znači:

»Kronogram smrti pokojnog Čejvana iz Mostara:

Pokojni Čejvan, povjerenik zemlje

Ode u raj i zauze mjesto

Kad mu se život približi kraju reče:

Ispuni se teftter moga života, pomoć!

Ne vidljivi (glas) reče kronogram njegovoj smrti

Otkuca zadnji čas, a teftter iz njegove ruke (ode).«

nam poznato šta je s njima učinjeno. Proučavajući natpise sa nadgrobnih spomenika iz Mostara mi smo još 1940 godine izvršili prepise svih natpisa sa nišana što se nalazahu kraj ove džamije. Tom prilikom smo utvrdili da su kraj Čejvanbegove džamije pokopani slijedeći:

- a) Fatima Hadžiselimović, kći Selim alemdara, umrla 1230 (1815) godine.
- b) Zejnilaga Hadžiselimović, sin Husejnov, umro 1231 (1816) godine.
- c) Đulsa Hadžiselimović, kći Husejnova, umrla 1259 (1843) godine.
- d) Abdulahaga Hadžiselimović, sin Selim alemdareov, umro 1262 (1846) godine.
- e) Mustafa Hadžiselimović, sin Husejnov, umro 1275 (1858) godine.
- f) Muhamed Hadžiselimović, sin Mustafin, umro 1290 (1873) godine.
- g) Mustafa ef. Korikut, sin Abdulahov, umro 1292 (1886) godine. Na nišanu ovog stajalo je još napisano da je bio rijetko učen i pobožan čovjek.
- h) Salih sin Bećirov, vojnik, umro 1271 (1854) godine.

Pored navedenih pred pročelnim zidom džamije nalazila su se još dva dosta visoka nišana bez natpisa a i bez ikakvih dekoracija. Da li je jedan od njih označavao grob Čejvanbega, može se samo misliti a ničim dokazivati.

³² Mjesto جنان ایچنده = u raj, treba جنان ایچنه = u raj.

³³ Kad saberemo brojanu vrijednost slova iz ovog kronostiha, dobićemo godinu 978 a ne 977 kako bi to stvarno trebalo. Ovo povećanje za jedan uslijedilo je radi toga što je u kronostihu upotrebljen glagol چالدى u ispravnoj ortografiji, a ne skraćeno kao u slijedećem kronostihu. Da kronogram treba da daje godinu 977 vidi se po tome što je na slijedećem mjestu ispod kronostiha napisana godina smrti još i brojem,

Tekst drugog kronograma glasi:

تاریخ وفات کیوان کاتب الولاية

امین مملکت مرحوم کیوان جنان ایچنده دوتدی³⁴ بر ایوجای
 دیدی چون کوردی عمری آخر اولش دوزلدی دفتری عمر³⁵ مدد های
 دیدی هاتف انک موتینه³⁶ تاریخ اجل چلدی الندن دفترین وای

سنة

۱۷۷

što znači:

»Kronogram smrti Čejvana, sekretara Vilajeta:
 Pokojni Čejvan, povjerenik zemlje
 Zauzeo je u raju dobro mjesto
 Kad je vidio da mu se život približio kraju rekao je:
 Ispuni se tefter moga života, pomoć!
 Ne vidljivi (glas) reče kronogram njegovoj smrti
 Otkuca zadnji čas, a tefter iz njegove ruke (ode)
 977 (1569/70) godine«.

Brojčana vrijednost pojedinih slova ovog kronostiha daje nam godinu 977, kako to vidimo iz slijedećeg njihovog zbira: $3 \text{ ا} = 3 + 2 \text{ ج} = 6 + 3 \text{ ل} = 90 + 3 \text{ د} = 12 + 3 \text{ ی} = 30 + 3 \text{ ن} = 150 + 3 \text{ ف} = 80 + 3 \text{ ت} = 400 + 3 \text{ و} = 200 + 3 \text{ ه} = 977$ (počinje 16 VI 1569—5 VI 1570).

Kad smo na temelju naprijed obrađenih kronograma utvrdili tačan datum smrti Čejvanbega, potrebno je ovdje nešto progovoriti i o njegovom muhuru (pečatu) čija su nam se dva otiska sačuvala na njegovoj zakladnici iz 1558 godine.³⁷ Sadržaj pečata nam ne pruža nikakvih podataka o Čejvanbegu, pa čak na njemu nije označena ni godina kada je napravljen. Pečat sadrži samo jednu izreku i ime njegova vlasnika, a ovi se podaci stereotipno provlače kroz sve muhure turskih državnika.

³⁴ طوتدی treba دوتدی

³⁵ Pravilno je دفتر عمر kao što stoji u prvom kronogramu. Slovo ی iza riječi دفتر je suvišno.

³⁶ Pravilno je موتینه kao što stoji u prvom kronogramu. I ovdje je slovo ی iza riječi موت suvišno.

³⁷ Otisak prvog pečata se nalazi na margini prve a drugog na margini pete stranice.

Pečat je izrađen u obliku kružnice sa promjerom 1,7 cm. U desnom polju a uzduž cijelog pečata ispisana je vrlo dekorativno jedna izreka, a s lijeve strane u jednom malom i ogradenom krugu napisano je Čejvanbegovo ime. Pečat datira najkasnije iz polovine XV stoljeća, jer se tada Čejvanbeg nalazio u svojim muževnim godinama a i na vrhuncu svoje karijere.

Dešifrovan tekst pečata (vidi faksimil) glasi:

المنجي الى الملك التدير صاحبه التدير كيوان بنده

što znači:

Vlasnik (ovog pečata) siromašni rob Čejvan prosi pomoć od Moćnog Vladara.

Faksimil

ZUSAMMENFASSUNG

ZWEI CHRONOGRAMME ÜBER DEN TOD DES MOSTARER STIFTERS ČEJVAN KETHODA

Im vorigen Heft dieser Zertschrift ist eine Abhandlung unter dem Titel »Stiftungen des Čejvan Kethoda in der Herzegowina« veröffentlicht, in der wir auf Grund zweier, im Original erhaltener, Stiftungsurkunden in Kürze das Wirken dieses Staatsmannes und Stifters aus Mostar im XVI. Jahrhundert behandelten.

Dabei sagten wir auch etwas über das Leben des Čejvanbeg und hoben hervor, dass es ganz im Dunkel geblieben, und dass uns weder Ort noch Zeit seiner Geburt und seines Todes bekannt seien.

Bei der Suche nach orientalischen Handschriften und Unkunden und deren Ankauf im Gebiete des Mostarer Archivs, gelang es diesem, eine ansehnliche Zahl von Handschriften zusammenzubringen, die durchwegs wertvolle Unikate darstellen.

Unter diesen Handschriften befindet sich eine Meğmū'a, die nebst verschiedenen geschichtlichen Angaben auch noch einige Originalwerke unserer Leute aus der Zeit der türkischen Verwaltung aufweist.

Uns interessieren diesmal nur zwei Chronogramme, die uns Angaben über die Wirksamkeit und den Tod des Mostarer Staatsmannes und Stifters Čejvan Kethoda überliefern. Aus diesen Chronogrammen erfahren wir, dass er hohe staatliche Würden bekleidete und dass er im Jahre 977 (1570) in Mostar starb. Auf Grund der Chronogramme kann festgestellt werden, dass er eines natürlichen Todes starb und, aller Wahrscheinlichkeit nach, irgendwo bei seiner Moschee in Mostar begraben wurde.

Auf der Stiftungsurkunde (Vakufnama) des Čejvan-Beg vom Jahre 1558 finden wir zwei Abdrücke seines Siegels. Der Inhalt des Siegelabdrucks bietet uns keinerlei Angaben über Čejvan-Beg, ja nicht einmal das Jahr, in dem die Urkunde verfasst worden, ist darih angegeben. Der Siegelabdruck enthält nur einen Ausspruch und den Namen des Eigentümers. Diese Angaben können ganz stereotyp in allen Siegelabdrücken der türkischen Sultane gefunden werden.